

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2021/2022-43)

24-30 NİSAN AŞI HAFTASI (2022)

Aşılar, dünyayı ölümcül bulaşıcı hastalıklardan koruyan en önemli keşiftir. 2020 yılında dünya çapındaki bebeklerin yaklaşık %83'ü (113 milyon bebek) 3 doz difteri-tetanoz-boğmaca (DTP3) aşısı ile aşılanmıştır ve bu aşılar onları ciddi hastalıklara ve sakatlığa neden olabilecek veya ölümcül olabilen bulaşıcı hastalıklara karşı korumuştur.¹ Şu an, hayatı tehdit eden yirmiden fazla hastalığı önleyecek ve her yaştan insanın daha uzun ve sağlıklı yaşamasına yardımcı olacak aşılar mevcuttur. Bağışıklama ile difteri, tetanoz, boğmaca, grip ve kızamık gibi hastalıklardan her yıl 2-3 milyon ölümü engellemektedir.²

Bağışıklama en başarılı halk sağlığı müdahalelerinden biri olsa da son on yılda kapsamı sabit kalmıştır. COVID-19 pandemisi ve buna bağlı aksaklıklar, 2019'dan 3,7 milyon daha fazla çocuk ve 2020'de 23 milyon çocuk aşı olamamıştır. Bu nedenle 2009 yılından bu yana en yüksek sayıyla sağlık sistemleri zorlanmaktadır.¹

Ülkemizde sağlık bakanlığınca hepatit B, verem aşıları, karma aşı şeklinde difteri, bomaca, tetanoz, canlı zayıflatılmış ve inaktif çocuk felci ve hemofilus influenza aşıları, yine kızamık, kızamıkçık ve kabakulak aşıları, suçiçeği, hepatit A aşıları rutin aşılama programı kapsamında çocuklara Aile Hekimliği Birimlerinde uygulanmaktadır. Ayrıca rotavirus, menenjit ve HPV aşıları da uygulanması önerilmektedir. Henüz bakanlığın rutin aşılama programında olmayan bu aşıların da programa girmesi sağlanmalıdır.³ Ayrıca önemi olan bir aşı da grip aşısıdır. Dünya Sağlık Örgütü gripten korunmak için her yıl grip aşısı yaptırmayı önermektedir. Bu nedenle grip sezonu öncesinde ve grip sezonu süresince özellikle hastalığın ağır seyrettiği ve hatta ölümlerin görülebildiği risk grubundaki kişilerin (kronik akciğer ve kalp hastalıkları olanlar başta olmak üzere) grip aşısı yaptırmaları önerilmektedir.⁴

COVID-19 pandemisi döneminde hızlı bir şekilde geliştirilen aşılar vardır. Ancak COVID-19 bir salgın halinde devam ettiği için henüz ona karşı bir rutin aşılama programı oluşturulmamıştır.

¹ [İnternet] <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/immunization-coverage> Erişim tarihi: 16.04.2022

² [İnternet] https://www.who.int/health-topics/vaccines-and-immunization#tab=tab_1 Erişim tarihi: 16.04.2022

³ [İnternet] <https://asi.saglik.gov.tr/asi-takvimi2> Erişim tarihi: 18.04.2022

⁴ [İnternet] <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/haberler/grip-influenza-hakk%C4%B1nda.html> Erişim tarihi: 20.04.2022